

Nr 86

Av herr **Gustafsson** i Borås, om befrielse från allmän varuskatt beträffande vissa publikationer.

Enligt riksdagens beslut den 27 november 1959 stadgas i förordningen om allmän varuskatt att »allmänna nyhetstidningar, så och periodiskt utgivna medlemsblad, personaltidningar och liknande publikationer, dock endast i den mån dessa publikationer tillhandahållas utan särskild avgift» undantages de från varuskatt.

I praktiken har bestämmelsen till följd att vecko-samfundstidningar och tidskrifter med rent religiöst och ideellt syfte blir beskattade. Detta kan inte sägas vara en skälig och tillfredsställande lösning. Som allmänna nyhetstidningar åsyftas publikationer av dagspresskaraktär, men i begreppet nyhetstidningar inkluderas även alster som utkommer med minst ett nummer i veckan. Undantaget för övriga periodiskt utgivna publikationer gäller sådana alster av angivet slag, som enligt utgivningsplan utkommer med normalt minst fyra nummer om året. Även vissa utländska publikationer är befriade från skatt.

Gränserna mellan vad man i traditionell mening brukar kalla dagspress och övrig press synes bli alltmer flytande. Många tidskrifter innehåller mycket av allmänt nyhetsmaterial av samma art som den moderna dagspressen vilken i sin tur i allt högre grad kommit att utforma sitt material på samma sätt som förr var förbehållet den övriga pressen. Hur t. ex. en så kallad dagstidning som utkommer med kanske ett eller högst två nummer i veckan skall kunna förse sin läsekrets med ett nyhetsmaterial som avsevärt skiljer sig från t. ex. en rad samfundstidningar är svårt att förstå. De fria samfundens tidningar är numera inte organ för fromma betraktelser utan i allra högsta grad förmedlare av ett nära nog dagsfärskt nyhetsmaterial från in- och utlandet. Varje försök att ur innehållsmässiga synpunkter särskilja endags-nyhetstidningar från periodiska publikationer och veckotidningar i olika kategorier måste stöta på stora svårigheter och bedömningen kommer att innefatta ett betydande mått av subjektiva värderingar. Det kan heller inte vara riktigt att sensationspressen med jätteupplagor prioriseras medan t. ex. Folket i Bild och de kristna samfundstidningarna skattebelägges.

Det bör erinras om att 1952 års kommitté för indirekta skatter förordade eller utgick ifrån att ovannämnda tidningar och tidskrifter vid en eventuell ny allmän omsättningsskatt borde vara skattefria. Så är det i praktiskt taget alla demokratiska länder där en allmän varuskatt är införd.

De frikyrkliga samfunden i vårt land omfattar ca 400 000 medlemmar och har var för sig egna veckotidningar vilka i praktiken fungerar som medlemsblad men som under senare år nått långt utanför samfundsgränserna. Prenumerationsavgiften täcker inte alltid framställningskostnaderna varför underskottet måste täckas med inom samfunden insamlade medel. Ekonomiskt mindre väl lottade medlemmar får på församlingarnas bekostnad respektive tidningar gratis. Då skatt nu utgår på dessa tidningar blir det en viss beskattning av rörelser och medel som staten icke ansett skulle vara skatteobjekt på grund av den betydelsefulla uppgift de utför. Då väl nära nog alla dessa ideella vecko-, månads- eller kvartalspublikationer, organ för nykterhetsorganisationer, olika kristna trossamfund, kyrkor och rörelser etc. tillhandahålles medlemmar och intresserade dels genom prenumeration genom posten eller genom beställning hos utgivaren men även i icke ringa grad utdelas gratis i missioneringssyfte får det anses skäligt att dessa tidningar och med dem jämställda fritages från varuskatt.

Den nu tillämpade varuskatten drabbar ganska kännbart den verksamhet som benämnes den svenska söndagsskolan. I denna skolform undervisar ca 38 000 lärare varje söndag ca 430 000 barn. Tidningarna som utdelas till barnen gratis är särskilt avpassade efter barnens ålder och kostar årligen 1 800 000 kr., vilken utgift helt täckes med insamlade missionsmedel. Med den nu tillämpade varuskatten ökas utgifterna med ca 75 000 kr. Utgiften är rätt kännbar för de många gånger under stora bekymmer arbetande församlingarna.

Med hänvisning till ovanstående hemställer jag,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att förslag till sådan ändring av förordningen om allmän varuskatt att sådana publikationer befrias från varuskatt som är att betrakta som organ för ideella, nykterhets- och kristna organisationer och samfund eller med dem likställda även för de fall då särskild avgift erlagges för publikationerna i fråga.

Stockholm den 22 januari 1960

Axel Gustafsson